KWARTALNIK

STYCZEŃ
1938
Nr 1

LEKARZ HOMEOPATA

Organ Towarzystwa
Zwolenników Homeopatji
Rzeczypospolitej Polskiej

TREŚĆ:

ADMINISTRACJA:
Warszawa, ul. Nowy Świat 16

WYDAWCA:
Towarzystwo Zwolenników Homeopatji

Prenumerata:
roczna 4 zł.,
z przesyłką 5 zł.
numer poj. 1 zł.
z przesyłką
1 zł. 25 gr.

„LEKARZ HOMEOPATA"

ROK ZAŁOŻENIA 1902.

wychodzi co kwartał.

Warunki prenumeraty rocznej: w Polsce 4 zł; z przesyłką 5 zł; pojedyńczy numer 1 zł; z przesyłką 1 zł 25 gr. Członkowie Tow. Zwolenników Homeopatii otrzymują bezpłatnie.

W poczet członków Towarzystwa w myśl § 5 Statutu przyjmowane są osoby na zasadzie balotowania.
Wpisowe jednorazowo wynosi 5 złotych.
Składka roczna (członek rzeczywisty) 6 złotych.

Adres redakcji: ul. Lwowska 4 m. 3, tel. 990-69.
Adres administracji: Warszawa, Nowy-Świat 16, tel. 623-44 Tow. Zwolenników Homeopatii. i Mag. farm. A. Puliński (Warszawa).

1938 Janvier Nr. 1

MÉDECIN - HOMÉOPATHE

Organe officiel de la Société des adhérents d'homéopathie de la Pologne.

Revue fondée en 1902. Paraissant 4 fois par an.

Rédacteur en chef Dr. Lucien Dobrowolski.

Rédaction: Varsovie, rue Lwowska 4 log. 3.

Administration: Varsovie rue Nowy-Świat 16, Société d'Homéopathie de la Pologne.

Abonnements: Pologne: Un an 5 zloty. Etranger: Un an: 1 dollar

SOMMAIRE:

Les revues „Médecin-Homéopathe" paraissent chaque année en quatre numéros; elles donnent le résumé des Actes officiels du Conseil d'Administration de la Société des adhérents d'homéopathie de la Pologne, des Nouvelles du Monde médical, une Revue bibliographique.

Les numéros du „Médecin-Homéopathe" sont envoyés régulièrement, à titre de réciprosité, à toutes les Revues homéopathiques du monde entier.

RESUME D'OUVRAGES ORIGINAUX

1. *Silicea dans la tuberculose pulmonaire, par le Dr L. Dobrowolski.*

L'auteur donne quelques observations intéressantes sur l'état chronique de la tuberculose pulmonaire et leur traitements par Silicea 3 et les tisanes: Herba polygoni avicullaris, Herba galeopsidis et Herba equisetti.

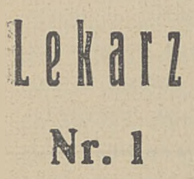
2. *Revue homeopathiques du monde entier.*

3. *Les remèdes de l'expectoration, c'est un extrait du travail de Docteur Allendy* (T. VII 1935, Annales Homéppatiques de l'hopital Saint-Jacques).

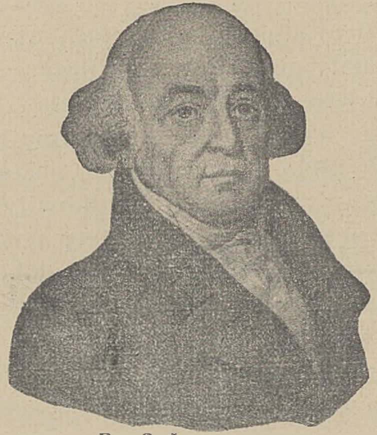
4. *Repertoir Homéopathique par le dr L. Dobrowolski.*

Comment trouver le remède homéopathique — c'est une question intessant pour le médecin. C'est un Répertoir extrémement simple, qui permet, l'observation étant bien prise, de trouver presque automatiquement, le remède simillimum.

Similia similibus curantur

Homeopata
1938

Dr. S. Hahnemann

„Gdy chodzi o sztukę ratowania życia jest zbrodnią zaniedbać nauczania się tej sztuki" *Hahnemann*

Dr. L. DOBROWOLSKI

KRZEM PRZY GRUŹLICY PŁUCNEJ.

Dla zwalczania gruźlicy płucnej mamy cały szereg leczniczych środków specyficznych czy też innego charakteru, środków liczonych może na tysiące, mimo to każdy miesiąc prawie, przynosi w swej daninie nowy, więcej lub mniej „cudowny lek". Ta mnogość i stałe powstawanie nowych środków — więcej niż wymownie świadczy o ich wartości; wiele środków działa przy gruźlicy jako nieszkodliwa suggestia, w najlepszym zaś wypadku — są niektóre z nich tylko pomocniczymi czynnikami w walce z cierpieniem. Przypomnijmy sobie erę kreozotu i jego pochodnych — wprost opychano tymi przetworami chorych, psując im niemiłosiernie łaknie-

nie i tak już zazwyczaj upośledzone. Jeszcze i dziś daje się chorym różne syropy kreozotowe jako „cudowne leki“. Zjawiła się era tuberkuliny — specyficznych leków — i innych produktów przemiany materii laseczni-ka Kocha—niestety poza niewielką ilością optymistów—zawiodła pokładane w niej oczekiwania.

Pojawiła się wreszcie era stosowania złota — poruszyła umysły do głębi — zdawało się nastąpi ostateczne rozwiązanie sprawy gruźliczej i całkowity zwrot w dotychczasowym postępowaniu. Niestety jednak nieumiejętność w dawkowaniu jak i wogóle w doborze przypadków odpowiednich, co zazwyczaj odbywało się zupełnie bez żadnego krytycyzmu — gwałtownie przemieniło skrajnych optymistów w zdeklarowanych przeciwników — bo złoto nie odpowiedziało na scholastycznie stawiane warunki. Zupełnie jednak niesłusznie, bo złoto jako takie — zabijające w rozczynie 1/100,000 (Aurosan) prątki gruźlicze całkowicie, a w rozczynie 1/10,000 powodujące znaczne, prawie całkowite zahamowanie rozwoju prątków, powinno odegrać może większą rolę, aniżeli to ma miejsce dotychczas. Przyznać jednak trzeba, że te badania doświadczalne, nad wpływem złota na unieszkodliwienie prątków — działy się w pracowni. Organizm zaś gruźlika jest zgoła inny, w innym środowisku i otoczeniu znajdują się tam laseczniki, inaczej też przedstawiać się będzie wpływ tego złota. Czy nie będzie tu odgrywać, sam sposób stosowania tego złota, decydującej roli—trudno wypowiedzieć się ostatecznie na tym miejscu, gdyż nie jest to celem obecnym poruszać tę sprawę, która ze względu na swą obszerność zbyt daleko mogłaby nas zaprowadzić.

Nieprzesądzając więc znaczenia poszczególnych środków tzw. przeciwgruźliczych — wspomnę o dawno znanym w medycynie ludowej, w której prawie od wieków jest używanym — o kwasie krzemowym. Obecnie środek ten, którego „moda“ już przeszła, zbyt rzadko bywa zalecanym; zgoła jednak niesłusznie, bo posiada własności, które może nawet w swym działaniu przewyż-

szają o wiele inne środki. W ludowej medycynie, kwas krzemowy, pod postacią mieszaniny ziół dostarczany, odgrywa dużą rolę w schorzeniach nie tylko płucnych, ale przy całym szeregu cierpień związanych z przemianą materii, przy artretyzmach, chorobach wątroby i miedniczek nerkowych. Mieszanina tych ziół krzemowych, stanowi, że tak powiem uniwersalny „alchemiczny środek" wszystkich znachorów i innych naturalistów (partaczy lekarskich) zajmujących się pokątnym lecznictwem; i o dziwo słyszy się zdanie, że „chorowałam na to to a na to, leczyłam się u tych a tych doktorów i bez skutku, a uleczyły mnie zioła które mi dał jeden znachor". Może nie jest zbyt logicznym, gdy lekarz powtarza powyższe zdanie, jednakże czasem w tych ogólnikowych twierdzeniach jest trochę prawdy. I tu mamy pewną rację — życie praktyczne — stwierdzone wiekami, dostateczne temu wydało świadectwo, że w ziołach nie jest zawarty żaden cudowny lek, jednakże zawierają one składniki, naprawdę cenne i wartościowe dla gruźlika.

Wielu osobników, w ziołach widzi jakby pozostawione w spadku i wydane przez naturę — naturalne środki lecznicze w które bezwzględnie wierzy i tym się może tłumaczy również, tak wielka wziętość niektórych znachorów.

By jednak ocenić dokładnie wartość tych składników krzemowych — trzeba chociaż w ogólnych zarysach zapoznać się bliżej z ich farmakologią jak również i z wynikami klinicznych doświadczeń.

Badania Koberta nad przemianą materii, wykazały, jak duże znaczenie posiada kwas krzemowy, dla przebiegu nawet normalnych spraw reakcyjnych w tkankach, ponieważ poszczególne organy ustroju pozostają na pewnej stałej zawartości kwasu krzemowego. Szczególnie dużo zawierają go: zewnętrzne powłoki skórne, przewód pokarmowy, płuca i gruczoł trzustkowy. Dotychczas jednak nie można ustalić w jakiej formie występuje kwas krzemowy, najprawdopodobniej jednak

w organicznych połączeniach. Wahania w zawartości krzemu w organizmie są w dużej zależności od wieku osobnika. U noworodka ilość znajdującego się krzemu jest znikomo mała, podczas gdy w następnych latach wzmaga się ta ilość znacznie i stale, po to by znów w latach podeszłych ulec stopniowemu zmniejszaniu się. Z tym w dużej mierze jest związana naturalna odporność ustroju — w stosunku do wieku. Śmiało zatem można przyjąć, że obfita zawartość krzemu w tkankach świadczy o ich całkowitej odporności, podczas gdy znikoma zawartość przemawiać będzie za wyczerpywaniem ustroju, co szczególnie wyraźnie występuje przy gruźlicy, zwłaszcza płucnej. Demineralizacja ustroju przy gruźlicy, odgrywa pierwszorzędną rolę, nie poruszam jej jednak obszerniej, ponieważ dość wyczerpująco ująłem ją w „znaczeniu racjonalnego odżywiania przy gruźlicy płucnej“ zam. w Pol. Gaz. Lek., zaznaczyć jednak muszę że w tej demineralizacji leży pierwotne osłabienie tkanki płucnej (również i innych), która już nie może wykazywać większej odporności, przeciwdziałania się osiedleniu lasecznika Kocha jak jego rozwoju i rozpowszechnienia się. Kahle, Robin, Schultz wykazali swoimi doświadczeniami, że w tkance płucnej, która pozostaje pod wpływem stałych toksyn gruźliczych — następuje b. wybitne zmniejszanie się zawartości krzemu, potęgowane jeszcze tym, że nie odbywa się normalne odkładanie tego składnika z pokarmów, co ma stałe miejsce przy normalnych warunkach. W pierwszym rzędzie ma to niepoślednie znaczenie dla samego przebiegu procesu płucnego, ponieważ jak wiadomo, włóknista bliznowata tkanka w pierwszym rzędzie zawiera dość spore ilości kwasu krzemowego.

Jak już poprzednio zaznaczono, gruczoł trzustkowy odgrywa dużą rolę w krzemowej przemianie materii w organizmie, i większa czy mniejsza zawartość w nim krzemu jest w stałej zależności od procesu bliznowacenia. Kahle w doświadczalnych badaniach swoich wykazał niezbicie, że przy obszernych ranach powierzchow-

nych, gdy rozwija się dość obficie tkanka granulacyjna (ziarninowa) — ilość wtedy znajdującego się kwasu krzemowego w gruczole trzustkowym ulega zmniejszaniu, podczas gdy przy następowym kurczeniu się blizny, odzyskuje trzustka z powrotem swą poprzednią utraconą zawartość. Wynika z tego, że trzustka w normalnych warunkach mobilizuje kwas krzemowy, by go w razie potrzeby transportować na ewentualne tworzenie się blizny, przy takich czy innych ubytkach tkankowych, i znów po wypełnieniu swej czynności gromadzić zapasy z powrotem.

Jak wiemy, przy gruźlicy mamy ogólne zubożenie organizmu w kwas krzemowy, co oczywiście dotyczy również i gruczołu trzustkowego; istnieją jednakże cierpienia dość wyniszczające organizm, przy których przeciwnie, mamy gromadzenie się krzemu. Taki stosunek występuje b. wybitnie przy raku organów. Miało by to świadczyć do pewnego stopnia o istnieniu antagonizmu, między rakiem a gruźlicą.

U osobników zdrowych Breest wykazał, że przy dostarczaniu odpowiedniego pożywienia bogatego w krzem, następuje w organizmie dość wybitne jego nagromadzanie, podczas gdy wydzielanie odbywa się zbyt wolno. Ale badania doświadczalne, do pewnego stopnia świadczą, że w tkankach podległych demineralizacji, tym więcej będzie się odkładać krzem im więcej ona będzie schorzałą. Dalszym potwierdzeniem znaczenia krzemu przy gruźlicy płucnej, służy fakt, że osobnicy narażeni na stałe czy też okresowe, dłuższe oddychanie pyłem kwasu krzemowego, są jakby więcej uodpornieni na samo rozwinięcie się sprawy gruźliczej, a jeśli już zapadają na nią, to sam przebieg jest zazwyczaj dobrotliwy.

Zwłaszcza robotnicy zajęci w fabrykach porcelany, gdzie zmuszeni są na stałe wdechiwanie drobnego pyłu krzemowego — są prawie, że zabezpieczeni od gruźlicy, gdyż nawet istniejąca sprawa zbyt szybko przechodzi w zmiany włókniste, ulegając zbliznowaceniu. Te przykłady życiowe, obserwowane przeważnie przypadkowo,

jak wykazały statystyki Vollrath'a i Rösslego, zostały całkowicie potwierdzone w następstwie, przez badania na zwierzętach doświadczalnych.

Thoma, Kohle, Rössle, szczepili psy i świnki morskie prątkami gruźliczymi i zauważyli, że podczas gdy zwierzęta normalnie żywione, przy tym zakażeniu ginęły na gruźlicę, to zwierzęta żywione przed tym również i pewną ilością kwasu krzemowego — zachorowywały dość rzadko. Pośmiertne badania tychże zwierząt wykazało: u zwierząt kontrolnych postępujący rozpad tkanek, zaś u zwierząt (zwłaszcza świnek), uprzednio żywionych podawaniem krzemu — wyraźne tworzenie się tkanki łącznej, bliznowatej, dookoła ogniska gruźliczego. Badania drobnowidowe wykazały silne, włókniste odgraniczenia dookoła ogniska gruźliczego z całkowitym ich obramowaniem, w innych zaś następowało przerośnięcie poszczególnych ognisk tkanką łączną, doprowadzające do całkowitego unieszkodliwienia tych zmian gruźliczych. Badania co do czasu stosowania i ilości podawanego kwasu krzemowego wykazały, że im dłużej zwierzę otrzymywało krzem i w im większych ilościach, tym silniejszy był wpływ na zahamowanie rozwoju gruźlicy. Można przyjąć, że w płucach patologicznym zmianom uległych, efekt bliznowacenia jest zależny do pewnego stopnia od siły pobudzenia naturalnych czynników obronnych (bliznowacenie), spowodowanych przez nagłe dostarczenie ustrojowi brakujących składników mineralnych, w ustroju podległym już demineralizacji. niektórzy, zwłaszcza Zimmer, Rühn, Helvig przyjmują; że ta wartość obronna ustroju, występująca po podaniu krzemu, jest związana z odczynem drażnienia i to ma pobudzać do żywszego bujania tkanki łącznej i powodować bliznowacenie. We krwi przy tym wykazują się wzmożone ilości białych ciałek krwi, co w dużej mierze jeszcze więcej dokumentuje osiąganą odporność. Zdolność resorbcyjna kwasu krzemowego, podawanego per os jest znaczna, jak wykazały szczegółowe rozbiory kału i moczu.

Powodem zainteresowania się krzemem jak również i jego wpływem na organizm, posłużył moment pracy mojej w Zakopiańskiej Kasie Chorych i związana z tym długotrwała obserwacja, sporej ilości robotników w tamtejszych kamieniołomach. Stwierdziłem, że u tych ostatnich, stosunkowo dość rzadko występowały schorzenia gruźlicze, nie bacząc, że robotnicy ci znajdowali się przeważnie w dość opłakanych warunkach mieszkaniowych, nie mówiąc już o nieodpowiednim i niewystarczającym odżywianiu. Jeżeli zaś, którykolwiek z nich uległ rozwinięciu zakażenia gruźliczego, to jednak ta sprawa nigdy nie przybierała charakteru sprawy zbytnio czynnej, czy też specjalnie ostrej, jak to miałem możność przez okres przeszło 8-miesięczny stwierdzić. Już te choćby przypadkowe moje obserwacje, służyć powinny, wybitnym potwierdzeniem, wyników otrzymanych przez wyżej wymienionych autorów, przy swych badaniach doświadczalnych jak również klinicznych. Mając powyższe na uwadze, postanowiłem przeprowadzić, możliwie jaknajdokładniejsze próby zmierzające do ocenienia wartości kwasu krzemowego przy gruźlicy.

Do tego celu posługiwałem się dwoma preparatami, jeden z nich składał się z ziół.

Herba polygoni avicularis (rdest),
Herba galeopsidis (poziewnik),
Herba equisetti (skrzyp). a a 50,0

Mf. species, DS. 2 łyżki stołowe zagotować w 2 szklankach wody, wygotować do jednej szklanki, przecedzić i wypić w ciągu dnia.

Do przeprowadzenia tej kuracji krzemowej, wybierałem chorych ze sprawą chorobową zupełnie zdeklarowaną, przeważnie jednak z gruźlicą płuc mniej ostro przebiegającą (o charakterze chronicznym), chorych u których badanie bakteriologiczne potwierdziło zawartość prątków w plwocinie. Ilość tych chorych wynosiła 48, w tym mężczyzn 22, kobiet 26; wiek wahał się od 17 do 54. Wszyscy oni znajdowali się w warunkach mniej więcej dobrego bytowania żaden z chorych podczas od-

bywania kuracji tej nie zajmował się pracą fizyczną, jak również starano się nie podawać im możliwie żadnych innych leków. Wszyscy ci osobnicy leżakowali od 3 do 8 godzin dziennie, w zależności od przypadku. Okres przeprowadzania kuracji wahał się od 2 do 7 miesięcy. Każdy z chorych oprócz szczegółowego badania klinicznego, był szczegółowo badany rentgenologicznie, jak również odbywały się okresowe badania (co 10 dni) plwociny (chemiczne, bakteriologiczne i ilościowe), moczu i krwi. Nie wymieniając szczegółowo danych, dotyczących poszczególnych przypadków, ze względu na brak miejsca — podam że główny nacisk położono na działanie wykrztuśne powyższych środków. Wiadomo, że jako wykrztuśne stosuje się środki o przeróżnym składzie i pochodzeniu. Alkalia, zwłaszcza amoniakalne, alkaloidy, wymiotne w małych dawkach, kwasy, eteryczne olejki, mucillaginosa.

Najprawdopodobniej ich działanie polega, biorąc ogólnie, na wywołaniu obfitszej drobnej wydzieliny w drogach oddechowych ewent. w pęcherzykach płucnych za pomocą podrażnienia parasympatycznego. Wywołana ta wydzielina drażni i pobudza komórki nabłonka migawkowego oskrzeli, jak również w pewnej mierze pobudza perystaltykę oskrzelową.

Wyniki doświadczalne, przeprowadzone na 48 osobnikach, wykazały, że zarówno mieszanina tych ziół, jak i Silicea 3 — posiadają w pierwszym rzędzie wybitne wyksztuśne działanie, zwłaszcza zioła, działanie, których przewyższa w dużym stopniu szereg innych środków.

U wszystkich chorych z początkiem kuracji, dawało się zauważyć bardzo wybitne wzmożenie ilości plwociny, co trwało w zależności od przypadku, dłuższy czy krótszy okres czasu, ustępując w następstwie miejsca, dużemu jej zmniejszeniu się, tak, że u niektórych osobników, zwłaszcza pod koniec 6-cio miesięcznej kuracji, następowało prawie całkowicie zniknięcie plwociny.

Co się tyczy zawartości prątków w plwocinie, nie znikały one jednak, pomimo stosowania nawet dłuższej

kuracji, jednakże, ze zmniejszeniem się ilości plwociny, należy stwierdzić, że zmniejszała się równocześnie ilość i zawartość samych prątków.

Przewód pokarmowy, podczas całej kuracji nie wykazywał żadnych uchybień, czy to pod postacią zaburzeń czy też innych dolegliwości. Przeciwnie, należy zaznaczyć, że zwłaszcza mieszanina ziołowa, wpływała bardzo dodatnio na samo łaknienie, często bardzo, przy upośledzonych stanach odżywiania, chorzy zaczynali przybywać wagowo. Ani w jednym przypadku nie spostrzegaliśmy, choćby najmniejszego podrażnienia nerek, we krwi zaś znaleźliśmy, wybitne wzmożenie się składników morfotycznych, zwłaszcza białych ciałek krwi, wreszcie hemoglobina w swej zawartości procentowej, ulegała wzmożeniu. Być może, że te zmiany krwi, były w dużej mierze zależne od samego leczenia klimatycznego, jednakże to nie umniejsza wartości leczniczej wymienionych środków, ponieważ w mniej więcej identycznych przypadkach, nie udało się osiągnąć tak wybitnych różnic. Same zmiany płucne, wykazywały, w niektórych przypadkach, wyraźne zmniejszenie się ilości rzężeń wilgotnych, jako potwierdzenie tego udawało się stwierdzić również i na zdjęciu rentgenowskim, gdzie te sprawy przedstawiały się najczęściej w postaci większych czy też mniejszych ognisk serowatych, obramowanych albo wyraźnym cieniem zmian łącznotkankowych, lub też same zmiany serowate z poprzednich zbyt rozlanych konturów, przeistaczały się w wyraźnie wysycone cienie jasne, dając wyraźne świadectwo — wytworzenia się bliznowacenia i odkładania się soli przeważnie krzemowo-wapniowych.

W przypadkach cięższych, niestety nie udało się zauważyć jakiegokolwiekbądź wyraźniejszego wpływu. Ujmując zaś sprawę liczbowo, możemy stwierdzić, że poprawa wyraźnie zaznaczona wystąpiła u 37 osób, podczas gdy u 2 osób, kuracja to pozostała bez jakiegokolwiekbądź wpływu. W tych przypadkach bez poprawy byli osobnicy z daleko posuniętymi zmianami, kilku zaś

znajdowało się w okresie poczynającego rozpadu w płucach.

Pogorszenia nie stwierdziliśmy w tym czasie ani razu.

Co się tyczy samej wartości tych 2 preparatów, to pomijając większe lub mniejsze zalety jednego czy też drugiego środka, przyjąć należy, że wybitniejszych różnic między nimi nie ma. Silicea jako preparat przygotowany farmaceutycznie, ma tę zasadniczą zaletę, że jest stałym w swoich składnikach, mieszanina zaś ziół, może, chociaż w niewielkich granicach, ulegać większym lub mniejszym wahaniom ilościowym, w zależności od zbioru.

Kończąc tych kilka uwag o znaczeniu kwasu krzemowego w przypadkach gruźlicy płucnej, należy zaznaczyć, że by osiągnąć odpowiednie wyniki, przy tej kuracji, należy ją przeprowadzać stosunkowo dłużej — bo jak to wykazały poprzednie doświadczenia kliniczne, organizm im dłużej zostaje zasilany krzemem, tym odporniejszym się staje, i tym większa jest gwarancja wytworzenia się obfitej ilości tkanki łącznej.

Piśmiennictwo.

1) Breest: Biochemis. Zeitschr. 108/1920. — 2) Freund: Therapie der Gegenwart 107/1924. — 3) Flaskämper: Zeitschr. für Tuberculose Bd. 30/1923. 4) Gülke: Therapie der Gegenw. 2/1923.—5) Kahle: Beitr. zur Klin. der Tuberculose 47 H. 2/1921. — 6) Klare: M. m. Wch. 20/1922. — 7) Kobert: Tuberculosis II - 12/1918. — 8) Rössle: Beitrage zur Klinik der Tuberculose 47/1921. — 9) Schulz: Medizinisiche Klinik 18/1923. 10) Zimmer: Münch. mediz. Wochenschrift 70/1923. — 11) Helwig: „Weitere Untersuchungen über Wirkung reiner Kieselsäure auf die Phagozytose". Zeitschrift für Balneologie. Band 3, Heft 4. — 12) Loewe: „Wirkungsbedingungen der Kieselsäure". Klinische Wochenschrift 6/1922. — 13) Robin: „Composition

chimique et minéralisation de poumon chez le phtisique Application à la physiol. pathol et à la therap. de la phtisien pulmonaire". Bull. mens: de la Societé scientif. sur la Tuber. II/1907. — 14) Keller: Fortschrite der Medizin 14/1927. „Klinische Erfahrungen über Siran bei Erkrankungen der Atmungsorgane. — 15) Helbach: „Das Silcasin in der Behandlung der offenen Kindertuberculose". Zeitschrift für Tuberculose. Band 49/1927. Heft 1. — 16) L. Dobrowolski: „Znaczenie racjonalnego odżywiania przy gruźlicy płucnej". Pol. Gaz. Lek. 1927 r. Nr. 44 i 45.

CZASOPISMA HOMEOPATYCZNE.

Wobec częstego zwracania się do naszej redakcji w sprawie podania, jakie czasopisma wychodzą w danym kraju, postanowiliśmy poniżej podać zestawienie, bodaj że kompletne wszystkich czasopism homeopatycznych wychodzących na całej kuli ziemskiej. Czasopisma te podaliśmy w porządku alfabetycznym, w stosunku do poszczególnego kraju, poza tym, podaliśmy adres redakcji i administracji, jak również warunki prenumeraty.

ANGLIA

THE HOMEOPATIC WORLD. A Monthly journal of Medical, Social and Sanitary Science, founded in 1865. Edited by Ellis Barker. 6. d. monthly 7/ — per annum (post free). Or may be obtained from: The Homeopathic Publishing Co. — 12, Warwick Lana, E. C. 4. London.

THE BRITISH HOMOEOPATHIC JOURNAL. A Quarterly Record of Scientific Therapeutics General Medicine and Surgery. Published for the „British Homeopathic Society“ by John Bale, Sons & Danielsn. — 83—91, Great Titchfield Street, Oxford Street, W. 1. London. Editors: G. F. Goldsbrough, M. D. H. Fergie Woods, M. D. 22 year. Annual Subscription: Twenty Shillings, payable in adwance.

HOMEOPATHIC. The Organ of the „British Homeopathic Association“. 43, Russell Square, London, W. C. 1. Editor: Dr M. L. Tyler. Price: One Schiling montly. Year‘s Subscription: Thirteen Shillings.

BRAZYLIA

ANNAES DE MEDICINA HOMEOPATHICA. Orgáe do Instituto Hahnemanniano do Bresil Publicação

bi-mestral. Anno XXX. Redactor: Dr. E. R. Galhardo. Caixa Postal 2227 Rio de Janeiro (Brasil). Assignaturas annuaes: Brasil 10 $ 000. Estrangeireo, 15 $ 0000.

A HOMEOPATHIA. Orgâo propagandista da Doutrina do Dr. Samuel Hahnemann. Tiragem: 5,000 exemplares. Publica-se no primeiro diadc cada mez. Anno IV. Redacçâo: Rua Derby Club 201, Rio de Janeiro.

FRANCJA

REVUE FRANCAISE D'HOMEOPATHIE. Organ officiel de la Société Française d'Homoeopathie. Secrétaire général: Maurice Delpech, pharmacien, 5 rue Danton, Paris. 45 e Année desa publication. Abonnement annuel: France, 55 frs. Etranger 75 frs. Editeur: J. Peyronnet & Cie,, 7, rue Volois, Paris 1. Compte de chéques: Paris 6916.

L'HOMEOPATHIE FRANCAISE. Isothérapie, Organothérapie, Homoeothérapie. Directeur: Dr. Leon Vannier; Secrétaire général: Dr. Jean Poirier. 20e Année de sa publication Abonnement annuel: France, 50 frs. Etranger, 80 frs. Administration: 25, rue Murillo Paris. Editeur: Maloine; 25, rue l'Ecole de Médicine, Paris. Compte chéques postaux: Homoeopathie Française 395—13, Paris.

ANNALES HOMEOPATHIQUES DE L'HOPITAL SAINT—JACQUES .Organe officiel de l'Ecole Homéopathique de Paris. Dr. Tessier, President du Conseil d'Administration de l'Hôpital. Adresser tout ce qui concerne la Rédaction au Dr. Ch. Bitterlin a l'Hôpital Saint Jacques, 37, rue des Volontaires VX e Paris. Abonnement annuel: France 100 frs. Etranger, 145 frs. Ed. Libraire J. B. Baillière et Fils, 19 rue Hautefeuille, Paris.

L'HOMOEOPATHIE MODERNE. Revue bimensuelle d'enseigment et d'informations. Secrétaire de la Redaction: Dr. Castaignet, 7 rue Daru, Paris VIII Abonnement annuel: France 100 frs. Etranger, 175 frs. Adresser le montant de l'abonnement (en espèces, chéque mandat, timbres poste): 85, rue d'Amsterdam, Paris IX.

HISZPANIA

EL SOL DE MEISSEN. Organe de la „Liga Hispano-Americaana ProHomeopatia". Se publica a meses alternos. Director: Dr. Augusto Vinyals, Cortes 574, 1 o. Barcelona.

HOLANDIA

HOMEOPATHISCH MAANDBLAD. Organ de la Société Laique d'Homoeopathie in Nederland. 42 Jahrgang. Redacteur: Dr. D. K. Munting. Artz. Redacteur-Gerent: Dr. K. Boom, Westzijde 51, Zaandam.

DE DOKTER IN HUIS. Revue populaire d'Homoeopathie. Editeurs: La Rivière en Voorhoeve, Dillenburg (Allemagne). 13 Jahrgang.

INDIE

HOME AND HOMOEOPATHY. A Monthly Journal of Medicine, Hygiene and Sanitation. Vol. VII. Editor: N. M. Choudhuri, M. D. Annual Subscription: Rs. 6 in India; Abroad dol. 3. General Offices: 27-A, Elgin Road, Calcuta (India).

THE HOMEOPATHIC BULLETIN. The 5th year of his publication, begins June 1932. Editor: Dr. D. N. Chatterji, 3/2 College Street, Calcutta. Annual Subscription; Rs 1-4 only.

THE INDIAN HOMEOPATHIC REVIEW. A Monthly Journal of Hom. and collateral Sciences, Founded by the late Dr. P. C. Majumdar in 1891. Editor: J. N. Majumdar, M. D. 203-1 Cornwalis Street. Calcuta. Annual Subscription: Rs. 4. Abroad dol. 2.

NIEMCY

ALLGEMEINE HOMOOPATHISCHE ZEITUNG. Am 1 Juli 1832 erschien die erste Nummer dieser Zeitung, also Ein Jahrhundert ihres Erscheinens (1). Herausgeber: Dr. med. Hans Wapler. Verlag: Dr. W. Schwabe.

Leipzig 0 29. Die Zeitschrift erscheint in jährlich 6 Heften. Jede Nummer: RM 1.50. Doppelnummer: RM 2.50.

LEIPZIG POPULARE ZEITSCHRIFT FUR HOMÖOPATHIE. Offizielles Organ der meisten Homöopathischen Laienvereine Deutschlands. 63 Jahrgang. Elteste und verbreiteste volkstümliche homöopathische Zeitschrift. Erscheint am Anfang jeden Monats. Verlag: Dr. Willmar Schwabe, Leipzig 0 29. Bezug vom Verlag jährlich:. RM 4. Postcheck-Konto, Amt Leipzig Nr. 506 05.

HOMOOPATHISCHE MONASTBLÄTTER. Zeitschrift der „Hahnemannia“ (Landesverein für Hom. in Wurttemberg); des Suddeutschen Verbandes für Hom. u. Lebenspflege; des Vereins „Stuttgarter Homöopatisches Krankenhaus“. 57 Jahrgang. Jährlich erscheinen zwölf Nummern. Bezugspreis für Deutschland: RM 3. Für das Ausland: RM 4. Postscheck-Konto, Stuttgart Nr. 7043.

NEUE HOMOOPATHISCHE ZEITUNG. Monatsschrift zur Förderung der Homöopathie und Gesundheitspflege. Erscheint Monatlich. Bezugspreis jahrlich 3.50, oder: 4 RM. 7 Jahrgang. Verlag: Lattmann & Meyer, G. m. b. H. Dresden A-16. Postscheck-Konto, Dresden 111 294.

DEUTSCHE ZEITSCHRIFT FÜR HOMÖOPATHIE. 11 Jahrgang. Herausgegeben vom „Deutschen Zentral-Verein Hom. Aerzte.“ Schriftleitung: Dr. med. Hanns Rabe, Berlin W 15, Fasanenstrasse 72. (49 Jahrgang der „Berliner Hom. Zeitschrift“) Verlag: Hom. Zentral-Verlag, G. M. B. H., Berlin W 50, Tauent Zienstrasse 7. Bezugspreis: (12 Hefte): 24 RM.

NORWEGIA

HOMEOPATEN. Organ de publicité des homoeopathes de Scandinavie, de la Societé Homoeopathique de Bergen, de l‘Institute Hom. de Norvège, et Organ de l‘Scandinavie pour l‘Homoeopathie International. Abonnement Annuel, 5 4e année. Editeur: Dr. Olav Farstad: Bergens Homoeopatiske Institut, Bergen.

PERU

HOMEOPATIA PERUANA. Revista mensual editada en Arequipa (Perú), por la „Liga de Amigos de la Homeopatia". Ano I. Director: Sr. J. E. Juste, Sta. María, 113. Arequipa (Perú).

POLSKA

LEKARZ HOMEOPATA. (Le Medicin Homeopapate) — Organ officiel de la Société des adherents d'Homeopathie de la Pologne. Revue fondée en 1902, paraissant 4 fois par an. Redacteur Chef: Dr. Lucien Dobrowolski, rue Lwowska 4, log. 3, Varsovie. Abonnement: Pologne, un an 5 zloty; Etranger, un an 1 Dollar.

ARCHIWUM MEDYCYNY BIOLOGICZNEJ organ de la Medicine biologique. Redacteur Chef. Dr. Marian Kalinowski, Varsovie rue Mokotowska 46, log. 9. Abonnement annuel: 6 zł.

(Dla użytku zagranicy podano w jężyku francuskim).

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI PÓŁN.

THE JOURNAL OF THE AMERICAN INSTITUTE OF HOMEOPATHY. Published by the Board of Trustees. Vol. XXV. Offices of publication: 19th. and Federal Streets, Camden N. J. Editorial Offices: Equitable Life Building: 393, Seventh Av. New York. Subscription Price: dol. 3 a year. Foreing: dol. 3,50.

THE HOMOEOPATHIC RECORDER. Published monthly by „International Hahnemannian Association". Vol. XLVII. Address Communications to: H. A. Roberts, M. D. Elizabeth Street Derby, Conn. (U. S. A.) Subscription Price, per year dol. 3.00, Foreing: dol. 3.25.

PACIFIC COAST JOURNAL OF HOMOEOPATHY. Founded in 1882. Volume XLIII. Editor: Charles C. Boericke, M. D. Business: Manager: E. H. Pape M. D. Subscription Price: Three Dollares per Year. Address all Editorial Communications to 2422 Bancroft Way. Ber-

keley, California. Address all business communications to 2200 Grove Street, Berkeley.

JOTTINGS .Published occasionally. Boericke and Tafel, Editor. 1011, Arch. Street. Philadelphia Penn. U. S. A.

SZWAJCARIA — FRANCUSKA

LE PROPAGATEUR DE L'HOMOEOPATHIE. Organ des Médecins homoeopathes et des partisans de l'Homoeopathie. Paraissant dix fois par an. 7e année. Abonnements: France, 30 frs par an; Suisse ,8 frs. suisses; Etranger, 40 frs. français. Administration: M. Baudry, pharmacien, 38, rue Thomassin, Lyon. Redaction: Dr. J. A. Lathoud, 37, Quai Gailleton, Lyon; Dr. H. Duprat, 12. Place du Grand Mezel, Génève.

SZWECJA

HOMEOPATISK TIDSKRIFT. Revue paraissant 4 fois par an. Organ de la Societé Homoeopathique Suedoise. Direction: Dr. M. N. Sandel et Dr. H. Hellerday, Stockholm. Administration: Dr. H. W. Sjögren, Sollefteà (Suède).

ŚRODKI WYKRZTUŚNE

I. WYDZIELINY ŚLUZOWE, WIĘCEJ LUB MNIEJ ZABARWIONE.

A. Bez piany

1. *Bezbarwna plwocina.*

Nie lepiąca się	
Bezwonna, bez śladów krwi, trudno odpluwana, krwista	*Antimon tart.*
z trudem odpluwana. Śluz ciemnawy, rzężenia	*Ammon carb.*
z zaburzeniami wątroby.	*Chelidonium*
odpluwana łatwo, gorzej w w cieple, uczucie zaciskania	*Jodium*
gorzej w cieple i zimnie, mdłości, język czysty	*Ipeca*
gorzej od chłodu	*Dulcamara*
Z przykrym zapachem	*Phellandra*
Żelatynowata plwocina	*Laurocerasus*
Lepiąca się	
Uczucie palenia w piersiach, gorzej przy pochyleniu głowy naprzód	*Senega*
Duszność pogarsza się po obudzeniu się	*Grindelia*

2. *Biaława plwocina*

Bez smaku, jak krochmal wygląda, kaszel napadowy	*Argent met.*
gęsta, kaszel męczący z rana	*Ammon mur.*
Smak kwaśny, koloru trawiastego, kaszel naczczo męczący	*Phosp. acid.*
Smak przykry, odpluwanie ciężkie	*Sepia*

3. *Żółtawa plwocina*

Bezwonna	
Odchodzi łatwo, bez smaku	*Kali sulf.*
słodkawa	*Kreosotum*
Z przykr. kaszlem, lepiąca się	
przezroczysta	*Senega*
miejscami zaróżowiona	*Bryonia*
w kawałkach okrągławych	*Kali carb.*
Z przykrym zapachem, lepiąca	
się słodkawa	*Allium sat.*
gorzkawa lub słona	*Mercur sol.*

4. *Zielonkawa plwocina*

Z przykrym zapachem, gorzkawa, z krwią czarną	*Nitri acid.*
bezwonna, lepiąca się, trudno odpluwana	*Paris quad.*

5. *Rdzawa plwocina*

Z pogorszeniem na chłodzie	*Phosphorus*
Z pogorszeniem od gorąca i pieczeniem	*Sanguinaria*

B. Pienista plwocina

1. *Rzadko*

Z pogorszeniem o 1 godz. i od wilgoci silne podniecenie	*Arsen alb.*
Z pogorszeniem o 3 godz., lepiej od wilgoci z b. trudnym odpluwaniem	*Causticum*

2. *Obficie*

Biaława	*Eucalyphus*
Żółtawa	*Kali phosp.*
Zielonkawa	*Kali jod.*

II. ODPLUWANIE CAŁKOWICIE ROPNE

1. *Bezwonna*

Bez smaku	
Żółtawa, ciągnąca się	*Hydrastis*
Zielonkawa, ciągnąca się	*Kali bichr.*
Biaława	*Balsam per.*
Ze smakiem kwaśnym	
brudna pl. piekące bóle, polepszenia od ciepła, pragnienie	*Phosphorus*
pogorszenie od ciepła bez pragnienia	*Pulsatilla*

2. *Z przykrym zapachem*

Koloru szarawego	
Demineralizacja, pogorszenie od zimna	*Calc. carb.*
Zaburzenia wątrobowe, pogorszenie od ciepła	*Lycopodium*
Koloru szaro-zielonego	*Rhus. t.*
Koloru jasno-zielonego	
Z uczuciem słabości w klatce piersiowej, z pogorszeniem od ciepła	*Stan. met.*
Przewrażliwienie, pogorszenie od zimna	*Silicea*
Ogólne wyczerpanie, ból w 3 chrząstce lewego żebra	*Pix lig.*

Powyższe dane zestawiono na podstawie obszernej pracy Dr. Allendy p. t. „Remèdes de l'expectoration" zamieszczoną w Tomie VII 1935. Annales Homéopatiques de l'hopital Saint-Jacques.

Dr. L. DOBROWOLSKI

REPERTORIUM HOMEOPATYCZNE

Zainteresowanie się w ostatnich czasach lecznictwem homeoatycznym, przez szereg lekarzy, stwarza potrzebę ujęcia tego lecznictwa na modłę allopatyczną, tj. podania kilku leków mających zastosowanie w danej chorobie. Szczegółowy jednak wybór środka właściwego, będzie umożliwiony wybraniem z pośród wskazanych najwięcej odpowiedniego. Tu już jednak jest konieczna znajomość farmakologii homeopatycznej. Zebrane zatem środki, ułożone według cierpień, służyć mogą do pewnego stopnia jako małe Repertorium dla lecznictwa homeopatycznego, przeznaczone w pierwszym rzędzie dla lekarzy allopatów, którzy zamierzają stosować lecznictwo homeopatyczne, a następnie to repertorium może oddać usługi i lekarzowi homeopacie, przypominając mu nieraz o szeregu leków, o których nieraz mimowoli może zapomnieć badając chorego. W tym repertoium nie podano zasad homeopatii, gdyż są to sprawy, które dostatecznie wyjaśnia pierwszy lepszy podręcznik lecznictwa homeopatycznego.

A

ADISONA CHOROBA — Argent. nitr. Arsen. alb., China, Natr. muriat.

ALKOHOLIZM — Arnica, Arsen, alb. Bellad. Capsicum, Hyoscyam. Nux. Opium, Selen. Stramon.

AMYLOIDOWE ZWYRODNIENIE—Arsen. alb. Phosph.

ANGINA WTÓRNA — Arsen. alb. Calc. carb. Calc. phosph., China Ferrum met. Fer. phosp. Hydrastis, Natr. mur. Pulsatilla, Sulfur.

ANEMIA BANTIEGO (ŚLEDZIONOWA) — Ferrum arsen.

ANEWRYZMAT — Arsen. alb. Bar. carb. Calc. fluor. Lycopodium, Merc. aurat.

ANGINA KATARALNA — Acid. nitr. Apis, Bellad. Calc. jod. Calc. sulf. Kal. bichrom. Kal. jod. Merc. corr. Merc. jod. Merc. sol.

„ *dyfterytyczna* — Apis. Lacheris. Merc. cyan.

„ *Ludowici* — Arnica, Lachesis, Merc. corr.

„ *pectoris*—Argent, nitr., Arnica, Arsen, alb. Aur-met. Belladon. Cactus, Cimicifuga, Convall. Cupr. met. Discorea, Phytolacca, Spigelia.

„ *ulcerosa (Plaut-Vinc.)*—Calc. sulf. Mer cor. Mercur. cyan. Thuia.

APETYTU BRAK *(Anorexie)* — Acid. mur. Antim. crud. Calc. carb. Carbo veg. China, Hydrastis, Mangan carb. Merc. sol. Nux. Plumbum. met.

AORTITIS SYPHILITICA—Aurum met, Kalc. jod. Merc. cor.

APATIA — Antimon crud. Echinacea Platina, Sepia.

APHASIA — Bellad. Coccul. Conium, Merc. sol. Stram.

APHONIA — Alumina, Antim. crud. Argent. met. Calc. carb. Carbo veg. Gelsemium Graphites, Jod. Mangan. carb. Mercur. cyan. Phytolacca, Plumb. met. Stan. met.

APOPLEKSIA — Arnica, Bar. carb. Bellad. Mer. sol. Opium. Phosph. Plumb. met.

APPENDICITIS — Apis, Bellad. Bryonia, Echinacea, Ferr. phosp. Lachesis Merc. solub. Rhus Silicea.

ARHYTHMIA CORDIS — Acid. mur. Cactus, Convallaria, Digit, Kalmia, Spigelia, Tart. emet.

ARTERIOSKLEROZA—Aurum met. Bar. carb. Kal. jod. Phosph.

ARTHRALGIA SATURNINA — Opium.

ARTHRITIS DEFORMANS — Calc. carb. Calc. fluor. Colocynt. Kal. jod. Merc. sol. Sulfur.

„ *Gonorrhoica* — Mercur. sol. Phytolacca, Thuja.

ASCARIDY — Cina, Cinnabaris, Spigelia, Stannum met.

ASCITES — Apis, Apocynum, Arsen, alb. Aur. met. Convall., Digit. Hellebor. Kal. carb. Plum. met.

ASTHMA BRONCHIALE — Acid. benz. Arsen. alb. Carbo veg. Graphit. Hepar, Ipec. Kali bichrom. Lobelia, Natr. sulf. Plumb. met. Sepia, Spongia, Stann. met. Stram. Tartar. emet.

„ *cardiacum* — Arsen. alb. Ars. met. Cactus. Convall, Cupr. met. Veratr. alb.

„ *Millari* — Zincum met.

ATAXIA—Alumina, Argent. nit. Cocculus, Magn. Phosp. Nux. Phosphor, Pulsatilla, Silicea, Zincum.

ARTRETYZM — Acid, benzoic, Antim. crud. Colchicum, Indigo, Kal. jod. Ledum, Mang, carb. Merc. sol. Rhus. Sabina.

B

BIAŁKOMOCZ — Apis, Argen. nitr. Arsen. alb. Merc. corros. Phosphor, Plumb. met.

BALANITIS — Acid. nitr. Hepar. Kal. bichrom. Merc. sol. Staphisagria, Stront. carb. Sulfur. Thuia.

BARLOWA CHOROBA — Calc. phosph. Ferr. phops. Phosphor.

BARTHOLINITIS — Belladon. Hepar. Mercur. sol. Silicea.

BASEDOWA CHOROBA — Arsen. alb. Arsen, met. Jod. Kal. carb. Phosphor. Spongia.

BLEPHARITIS CILIARIS — *Antim. crud.* Apis. Argent. met. Calc. carb. Calc. jod. Chrom. *Euprasia, Graphit, Hepar.* Mang. carb. *Merc. sol. Pulsatilla,* Silicea, *Staphisagria,* Stront, carb. Sulfur.

BLEPHAROSPASMUS — Agaricus, Apis, Bellad. Merc. sol.

BRONCHIEKTASIA — Ammon. carb. Arsen. alb. Carbo veg. Kal. carb. Lachesis.

BRONCHIOLITIS — Ammon carb. Ipecac. Phosphor, Tartar. emet.

BRONCHITIS CAT. ACUTA — Aconit. Amm. carb. Bellad. Bryonia, Hepar, Ipec.

„ *blennorrhoica* — *Ant. sulf. aur,* Coccus, Hepar, Kal. bichrom. Lycopod. *Phosphor, Tartar, emet.*

„ *chronica* — Antim. sulf. aur. *Arsen, alb.,* Calc. jod. Ipecac, Merc. sol. *Phosphor.* Pulsatilla, Stannum met. *Tartar emet.*

„ *faetida* — Carbo veg. Kreosot, Sanguin.

„ *serosa* — Calc. carb. Hepar, Silicea.

„ *sicca* — Bellad. Conium, Hepar. Natr. mur. Nux, Rumex, Sulfur.

BRONCHOPNEUMONIA — Ammon. carb. Bryonia. Ipecac. Merc. sol. Phosphor. Rhus, Rumex Scilla, Silicea, Tartar. emet.

BUBO — Acid. nitr. Aurum met. Carbo anim. Merc. jod. flav. Merc. sol. Phytolacca, Thuia.

BURSITIS — Bryonia, Silicea, Sulfur.

BOTULISMUS (wędlinami otrucie) — Arsen alb. et met. Mercur. corr. et Solub.

BEZSENNOŚĆ = SNU BRAK.

BÓLE — Dioscorea.

„ *zagłuszające* — Bryonia (głowa).

„ *palące* — Arsen alb. Cannabis (przy od. moczu) Cantharis, Capsicum. Carbo veg. Phosphor Secale, Sulfur. Veratr alb.

„ *kurczowe* — Bellad. Colocynthis. Dioscorea, Magn. phosp. Veratr. alb.

„ *gniotące (trucz.)* — Arnica, Bryonia, Rhododendron (Jądra) Rhus.

„ *łupiące* — Agaricus, Arsen. alb. Rhus, Cimicifuga, Kalmia, Magn. phosp. Spigelia.

„ *krające* — Berberis (przy urynowaniu).

„ *jak rana* — Apis, Bryonia, Eupat. Gelsem. Rhus. Sabadilla.

„ *jak od uderzenia* — Apis, Arnica, Baptisia, Bryonia Dulcamara. Eupat. Gelsem. Rhus.

BRZĘCZENIE W USZACH = TINNITUS.

BRONCHITIS — Acid. mur. Acid. nitr. *Bryonia*, Coccus, *Drosera. Eupator.* Euprasia. Hepar. *Ipecac.* Kal, bichr. *Phosphor, Rumex,* Tartar emet.

BRODAWKI — Acid. nitr. Anacard. Antim. crud. Ber. carb. Thuia.

BÓL ROZBIJAJĄCY — Apis, Arnica *Bryonia. Eupat.* Hamam. Merc. sol. Phytol. Ranunculus, Hhus.

C

CALLOSITIS — Antim. crud. Graphit.

CARCINOMA — Argent. met. et nitr. Arsen. alb. et met. Calc. fluor. Conium, Lachesis, Phytolacca. Silicea.

CARDIALGIA — Argent, nitr., Bism. met. Carbo veg. Dioscorea, Graphit, Hydrastis, Kal. bichrom. Lobelia, Nux.

CEPHALO HAEMATOMA NEONATORNM — Arnica. Calc. fl.

CERVIXINDURATION—Aurum, Calc. carb. Caulophyllum, Gelsem, Sepia.

„ *nieżyt* — Calc. carb. Hepar, Kal. bichrom. Kreosot, Sepia.

CHALAZIUM — *Jęczmień* — Calc. fluor. Graphit, Staphisagria, Stront. carb.

CHLOAZMA UTERI *(plamy)* — Antimon. crud. Lycopod. Sepia.

CHLOROSIS — Arsen. alb. Calc. carb. Calc. phosp. China, Ferr. met. et phosph. Graphit, Kal. carb. Nat. mur. Pulsatilla.

CHOLANGITIS—Bellad. Chelidon, Merc. dulc. Mer. sol.

„ *Chelecystitis* — Atropin, Bellad. Chelidon. Merc. dulc. et sol. Podophyl.

CHOLELITHIASIS — Atrop. sulf. *Berberis,* Chelidon, *China,* Dioscorea, Lycopod. Merc. dulc., Merc. sol. Natr. sulf. Nux. *Podophyll.*

CHOLERA ASIATICA — Arsen. alb. et met. Cupr. arsen, Cupr. met. Veratr. alb.
„ *infantum* — *Arsen. alb.* Calc. carb. *Chamomilla,* Ipecac. Merc. dulc.
„ *nostras* — Ars. alb, Carb. veg. Cupr. ars. Merc. dulc. et sol. Phosphor, Veratr. alb.

CHOREA *(tan. św. Wita)* — *Agaricus,* Argent nitr., Cicuta, Cupr. ars. et met. Hyoscyam, Ignatia, Stram, Veratr. alb. Zincum.

CHORIOIDITIS — Arsen. alb. Arsen. met. Merc. sol. Phosphor. Silicea.

CLAVUS — antim. crud.
„ *Coccycodynie* — *Cimicifuga. Kal.* carb. Kal. jod. Ledum, Lobelia. Magn. carb. Merc. sol. Natr. mur. Nux, Rhus, Silicea.

COLITIS — Arsen. alb. Calc. carb. Sepia. Graphit. Merc. dulc. et sol.

COMMOTIO CEREBRI — Arnica, Natr. sulf.

CONDYLOMA — Acid. nitr. Cinnabaris Merc. corr. et dulc. Natr. sulf. Sabina, Staphisagria, Thuia.

CONJUNCTIVITIS BLENNORRHOICA—Acid. nitr. *Argent nitr.* Cantharis, Hepar, *Merc. sol.* Silicea, Thuia.
„ *catarrh, acuta.* — Aconit, Apis. *Bellad.* Euphrasia, Ignatia. Kal. bichrom. Merc. sol. Sepia.
„ *catarrh. chron.* — Apis, Arsen. alb. *Calc. carb. Euphrasia,* Hepar, Kali bichrom, Merc. sol. Sulfur.
„ *diphtherica* — *Apis,* Argent. nitr. Arsen. alb. *Merc. Merc. jod. flor.* Merc. sol.
„ *granulosa* — Apis, Hepar. Merc. corr. Sulfur.
„ *phyctaenulosa* — Calc. jod. Euph. Sulfur.

COXITIS — Phosphor, *Rhus, Silicea,* Sulfur.

CRAMPI — Cupr. arsen. Magn. ph. Plum. met. Secale.

CRUSTA LACTEA *(ogniopiór)*—Calc., carb. Mezereum, Staphisagria.

CYANOSIS — *Carbo anim.,* Cicuta, Cupr. met. Digit, *Lachesis,* Stram. *Tart. emet.* Veratr. alb.

CYSTITIS ACUTA — Acid. benz. Acid. nitr. *Aconit.* Bellad. Cannabis, Cantharis, Colocynthis, Dulcamara, Helleborus, Puls.

„ *chronica* — Acid. benz. Apis, Berberis, *Carbo veg. Coccus,* Hepar, sulf. Kal. carb. Lycopodium *Merc. sol.* Scilla. Sepia Stront. carb. *Sulfur.*

„ *gangraenosa* — Acid. alb. Lachesis Cannabis, gonorrhoica. Merc. corr. et sol.

D

DECUBITUS — Arnica, Arsen, alb. Lachesis, Phosphor Silicea, Sulfur.

DEGENERATIO LIPOIDEA — Ars. alb. Aurum, Phosp.

DELIRIUM — Agaricus, Baptisia, Bellad. Ferr. phoph. Hyoscyamus, Lachesis, Opium, Stram.

DEMENTIA SENILIS — Baryum, carb. Merc. sol.

DEPRESYJNE STANY — Aurum met., Cimicifuga, Helleborus, Ignatia, Lachesis, Merc. sol. Natr. mur. Pulsatilla, Sepia, Staphisagria.

DERMATIS TRAUMATICA — Arnica.

DERMOGRAFIZM — Baryum carb. Carbo veg. Nux.

DIABETES INSIPIDUS — Acid. phosph. Apocyn. Argent. nitr., Arsen. alb. Cannabis, Lycopod, Nux.

„ *mellitus* — Argent met, et nitr. Arsen alb. Kreosot, Lycopod, Phosphor. Plumb. met. Uranium nitr.

DIARRHOE ACUTA—*Arsen alb, Chamom. Dulcamar*. Merc. corr. Merc. sol, Veratr. alb.

„ *chronica* — Arsen. alb. Calc. carb. Carbo veg. Graphit. Hepar. Merc. sol. Natr. sulf. Nux, Phosph.

„ *przy Basedowie* — Calc. jod, Kal. carb. Spongia.

„ *botulismus* — Arsen alb, Merc. cor. et sol.

„ *Gastroenteritis* — *Antim. crud.* Arsen alb. *Bryonia,* Hepar, Hydrastis. Magn. carb, Nux, Podophyll, Pulsat.

„ *przy sch. trzustki* — Baryum carb. Carbo veg. Merc. sol. Phosphor.

„ *przy Gruźlicy* — Calc. carb. Phosphor. Rumex. Stannum meet.

DIARRHOE ACUTA *przy artretyzmie* — Antim. crud., Colchicum, Merc. dulc. Natr. sulf.

„ *noworodków* — Chamon. Dulcamara, Magn. carb. Pulsatilla.

„ *ząbk. dzieci* — Calc. carb. Chamom. Cupr. met. Podophyllum.

„ *rano* — Bryonia, Natr. sulf. Nux, Podophyl. Sulfur.

„ *wieczorem* — Arsen. alb. China, Merc. sol. Stront. carb.

„ *nerwowe* — Ant. crud. Cocculus, Gelsemium, Staphisagrie.

„ *z kolkami* — Cocculus, Colycynthis, Cupr. ars. Plumb. met. Pulsat. Verat. alb.

„ *z bolesnościami* — Acid. phosp. China, Phosp.

DILATATIO CORDIS — Arnica, Plumb. metal. Phosp. Rhus.

DIPHTERIA — Acid. mur. Acid. nitr. *Apis*, Arsen alb. Baptisia, Chrom oxyd. Echinacea, *Kal. bichrom.* Lachesis, Lycopod, Merc. cor. Merc. cyan. Phytolac.

„ *porażenie* — Arg. nitr. Cocculus, Gelsem. Rhus, Sulf.

DUODENUM — KATAR — *Bryonia, Chelidon.* Digit. Hepar. Hydrastis, *Merc. dulc.* Merc. sol. *Natr. sulf.* Nux.

DYSKRASIA (skaza krwot.) — Acid. nitr. Carbo veg. Cinnab. Lycopod. Natr. sulf. Phosphor, Sulfur.

DYSMENORRHOE (mies. bolesne) — Bellad. Calc. carb. Caulophyll, Cumicifuga, Chamomilla, Coffea, Gelsemium, *Magnes. phosp.* Platinum met. Plumbum met. Pulsatil. Sabina, Sepia, Zincum.

DYSPEPSIA ACIDA — acid. mur. et nitr. Alumina, Bryonia, Calc. carb. Hepar, Natr. mur. Nux. phosp. Pulsatilla.

„ *u starych ludzi* — Antim. crud. Baryum carb. Carbo veg. Conium.

„ *gazowa* — Carbo veg. Lycopod. Sulfur Nux, Phosph.

„ *nerwowa* — Bismut, Cerium. *Ignatia.*

DYSPNOE — *Arsen. alb. Cactus,* Convall, Digit, Ipecac, *Lachesis,* Lobelia, Merc, sol. Natr. sulf. *Phosphor.* Plumb. met. *Spongia,* Stannum, Tartar. emet. Zincum.

DYSURIE (trudne moczenie) — Acid. benz. Apis, Bellad, Berberis, Carb. veg. Cannabissat. Cantharis, Merc. sol. Sepia.

DRESZCZE — Capsicum (po piciu i stolcu) Eupator, Ferr. met. Merc. sol. Pulsat. Veratr. alb.

DZIECI CHOROBY — Bar. carb. Bellad. Calc. carb. Calc. phosph. Cham. Cina, Merc. dulc. Silicea.

E

EGZEMA ODBYTNICY — Acid. nitr. Graphit. Merc. sol.

EJACULATIO PRAECOX — Acid. phosp., Calc. carb., Calc. phosp. China, Selen. Sepia, Silicea. Zincum.

ECCHYMOSIS — Arnica, Crotalus, Kreozot, Phosph.

EKLAMPSIA — Bellad. Calc. carb. Caulophyll, Gelsem. Platin met., Zincum.

EKTROPIUM — (odwinięcie powieki) Alumina, Graphit,

EKZEMA GŁOWY — Acid. nitr. et alb. Cicuta, Graphit, Hepar, Mezereum.

„ *chroniczna* — Calc. carb. et veg. Graphit, Hepar, Mang. carb., Silicea.

„ *crustosum* — Antim. crud. Arsen. alb. Graphit. Hepar, Merc. sol. Mezereum, Silicea.

„ *medidans* — Ant. crud. Arsen. alb. Calc. carb. Graphit, Hepar, Kreosot, Merc. sol. et vivus. Mezereum, Sepia, Staphisagria, Stront. Sulf. Tellur, Thuia.

„ *sycosis* — Acid. nitr. Cicuta, Tart. emet.

„ *vesiculosum* — Arsen. alb. Hydrastis, Merc. col. Ranuncul. Rhus.

EMPHYSEMA PULMONUM — Antim. sulf. aur. Arsen. alb. Carbo anim. Ipecac. Lobelia. Phosphor, Tartar. emet.

EMPHYEMA OPŁUCNEJ — Arnica, Calc. fluor, Cantharis, Hepar, Silicea.
ENCEPHALITIS — Apis, Bellad. Bryonia, Gelsemium. Hyoscyamus, Merc. sol. Stramon.
ENDOCARDITIS ACUTA ULCER.—Apocyn. Arsen alb. Cactus, Convall, Ferr. phosp. *Kal. carb.. Lachesis. Phosphor,* Verat. alb.
„ *lenta* — Arsen. alb. Lachesis, Phosphor,
„ *verrucosa* — *Bryonia,* Cactus, Colchicum, Convall. Digitalis, Kal. carb., Kalmia, Spigelia.
ENDOMETRITIS ACUTA — Apis, Bellad. Cactus, Hepar. Merc. corr. Merc. sol., Sepia, Silicea.
„ *chronica* — Caulophyl. Hepar, Hydrastis, Kal. carb. Natr. mur. Pulsatil.
ENDOMETR. GONORHOICA — Cannabis, Cantharis, Merc. sol. Thuia.
„ *septica* — Arsen, alb. Ehinacea, Lachesis.
ENDOPHTHALMUS — Cupr. met., Sabadilla, Stannum. met.
ENTERITIS — Arsen, alb. Calc. carb. Graphit, Merc. dulc. Merc. sol. Podophyll, Sepia.
„ *mucomembranacea* — Antim. crud. Colchicum. Phosphor.
ENTROPIUM — Graphites.
ENURESIS NOCTURNA — Bellad. Calc. carb. Cina, Ferr. phosp. Silicea. Graphit, Kreosot, Nux, Phosphor, Pulsat. Sepia.
EPIDIDYMITIS — Aur. met. Clematis, Gelsem., Graphit Merc. sol. Pulsat. Spongia, Thuia.
EPILEPSIA — Agaricus, Arg. met. et nitr. Cupr. met. Hyoscyam. Silicea, Stramon.
„ *ataki nocą* — Argent. nitr. Cupr. met. Opium, Silicea.
„ *at. perjodyczne* — Agaricus.
„ *hysteria* — Cimicifuga, Ignatia.
„ *u dzieci* — Bellad. Ignatia, Zincum.
„ *klas. aura* — Nux, Plumb. Cicuta, Buforana.

d. c. n.

DRUK. M. STARZYŃSKI I S-KA, WARSZAWA, UL. CHŁODNA 37. TEL. 669-46